

Tlf.: 74 52 41 41
haderslev@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Nordhavnsvej 12, 1.sal
DK-6100 Haderslev
CVR-nr. 20 22 26 70

VERBAND DEUTSCHER BÜCHEREIEN NORDSCHLESWIG
UDSKRIFT AF REVISIONSPROTOKOL
SIDE 131 - 137
VEDRØRENDE REGNSKABET 2023

Penneo dokumentnøgle: FF6C4-16VDF-QDZQ7-PBOLL-03GGT-2XUOF

VERBAND DEUTSCHER BÜCHEREIEN NORDSCHLESWIG, CVR-NR. 24 74 81 11

PROTOKOLLAT TIL ÅRSREGNSKABET 2023

Som foreningens revisorer har vi udført revisionen af årsregnskabet for 2023, der udviser et resultat på 1.786.281 kr., samlede aktiver på 18.076.303 kr. og en egenkapital pr. 31. december 2023 på 16.535.760 kr.

I forbindelse med afslutningen af revisionen skal vi redegøre for følgende:

1. Konklusion på den udførte revision
2. Særlige forhold vedrørende årsregnskabet
3. Den udførte finansielle revision, art og omfang
4. Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision
5. Formalia
6. Assistance og rådgivning
7. Revisors uafhængighedserklæring mv.

1. Konklusion på den udførte revision

Vi har afsluttet revisionen af årsregnskabet for 2023.

Godkender ledelsen årsregnskabet i den nuværende form, vil vi forsyne det med en påtegning med nedenstående fremhævelse af forhold:

Fremhævelse af forhold i regnskabet

Vi henleder opmærksomheden på side 8 i regnskabet, hvor anvendt regnskabspraksis beskrives. Regnskabet er udarbejdet med henblik på at hjælpe foreningen til at overholde myndighedernes krav til regnskabsaflæggelse. Erklæringen afgives alene til brug for myndighederne. Som følge heraf kan regnskabet være uegnet til andet formål.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for Verband Deutscher Büchereien Nordschleswig og Kulturstyrelsen og må ikke udleveres til eller anvendes af andre parter.

Vores konklusion er ikke modificeret som følge af disse forhold.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Foreningen har i overensstemmelse med tilskudsgivers retningslinjer medtaget budgettal som sammenligningstal i regnskabet. Budgettallene har ikke været underlagt revision.

2. Særlige forhold vedrørende årsregnskabet

Revisionen har givet anledning til at fremhæve følgende særlige forhold, der er af betydning for ledelsens vurdering af årsregnskabet.

Forretningsgange og interne kontroller

Vi har, som følge af manglende funktionsadskillelse, ikke på alle områder kunnet basere vores revision på foreningens forretningsgange og de interne kontroller, men har i stedet udvidet omfanget af de øvrige revisionsbehandlinger. Vi har dog foretaget test af kontroller på områderne løn og omkostninger.

Under hensyn til foreningens størrelse og forhold i øvrigt, er det kun muligt i begrænset omfang at tilrettelægge arbejdsdelinger og gensidige kontroller for foreningens forretningsgange.

Denne situation kan medføre, at foreningen ikke har kontrolfunktioner, der opdager såvel tilsigtede som utilsigtede fejl.

Foreningen assisteres ved bogføringen af bogholderipersonalet hos Deutsches Generalsekretariat, Aabenraa. Herved sikres bl.a. den fornødne kompetence, ligesom der er etableret en adskillelse

mellem bogholderi- og betalingsfunktionen.

Set i forhold til foreningens størrelse og organisation samt de indførte delvist kompenserende kontroller, anser vi foreningens forretningsgange på området som betryggende.

Foreningen anvender IT i den daglige drift og vi har bemærket, at foreningen ikke har tegnet forsikring mod cyberangreb. Foreningen har søgt at sikre sine data, men kan overveje relevansen af at tegne forsikringen.

Vi har observeret at der grundet selskabets størrelse ikke kan etableres interne kontroller, der overvåger det interne kontrolmiljø relateret til ledelsens tilsidesættelse af kontroller. Vi skal understrege, at vi under vores revision ikke har konstateret konkrete forhold, der indikerer, at ledelsen har tilsidesat kontroller som følge heraf.

Vi har ikke på alle områder kunnet basere vores revision på de interne kontroller, men har i stedet udvidet omfanget af de øvrige revisionshandlinger.

Korrigerede og ikke-korrigerede fejl

Vi skal over for ledelsen redegøre for eventuelle fejl konstateret under vores revision, og som ikke er korrigeret i forbindelse med regnskabsudarbejdelsen.

Vi har i forbindelse med vores revision ikke konstateret fejl, som ikke er blevet korrigeret.

3. Den udførte finansielle revision, art og omfang

Revisionens formål, udførelse, rapportering mv. fremgår af aftalebrevet af 28. september 2023.

Ved planlægningen af vores revision har vi fastlagt en revisionsstrategi ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko. Vores revision vil derfor hovedsageligt fokusere på regnskabslementer og områder i årsregnskabet, hvor vi vurderer risikoen for væsentlig fejlinformation for størst.

Den udførte finansielle revision og resultatet heraf er beskrevet i det følgende:

Beholdningseftersyn

Ved det uanmeldte beholdningseftersyn foretaget den 6. december 2023 konstaterede vi, at den kontante kassebeholdning var i overensstemmelse med bogføringen korrigeret for ikke bogførte bilag, samt at der var overensstemmelse mellem bogføringen af indestående i pengeinstitutter og kontoudtog fra pengeinstituttet.

Omkostninger

Vi har kontrolleret, at der er sket behørig lønindberetning af lønninger, herunder har vi stikprøvevis undersøgt enkelte ansattes lønforhold. For øvrige omkostninger har vi stikprøvevis foretaget kontrol til underliggende bilag.

Materielle anlægsaktiver

Foreningen har i 2023 solgt ejendommen i Haderslev med overtagelse den 15. august 2023. Ved salget har foreningen opnået en regnskabsmæssig gevinst på 1.750 tkr. i forhold til den bogførte værdi.

Der er ikke foretaget endelig refusionsopgørelse med køber og det betyder bl.a. at foreningen har modtaget lejeindtægter fra lejeren på 1. sal, som skal videregives til køber, og der mangler indregning af husleje i perioden fra overtagelsen af ejendommen og frem til 31. december 2023. Samlet vil disse to forhold medføre en reduktion af årets resultat med 36 tkr., som ikke er indregnet i regnskabet.

Revisionen har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

Anden gæld

Vi har revideret gældsforpligtelser og skyldige beløb og har i denne forbindelse påset, at alle væsentlige gældsposter er afstemt med oplysninger fra kreditorerne.

For afsatte beløb har vi gennemgået og vurderet grundlaget for de foretagne reservationer.

Resultat af revisionen

Vores revision af årsregnskabet har ud over det foran anførte ikke givet anledning til bemærkninger.

Besvigelser

I forbindelse med planlægning af vores revision har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser. Ledelsen har oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

Vi kan oplyse, at vi under revisionen af årsregnskabet ikke er stødt på forhold, der kunne indikere besvigelser eller forsøg herpå. Besvigelser er betegnelsen for en bevidst handling udført af en eller flere personer blandt den daglige ledelse, den overordnede ledelse, medarbejdere eller tredjeparter, hvor vildledning for at opnå en uberettiget eller ulovlig fordel er involveret. Revisionen af årsregnskabet fokuserer alene på besvigelser, der fører til væsentlig fejlinformation i regnskabet. Vi har således ikke foretaget juridiske vurderinger af, hvorvidt besvigelser faktisk er forekommet.

Ledelsens regnskaberklæring

I forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet har foreningens ledelse over for os afgivet en skriftlig bekræftelse (regnskaberklæring) om regnskabets fuldstændighed, såsom oplysninger om pantsætninger, garantistillelser, retssager, besvigelser, begivenheder efter balancedagen samt andre vanskeligt reviderbare områder.

4. Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision

Vi har ud over den finansielle revision foretaget juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision. Denne revision er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision af regnskabet i henhold til Standarderne for Offentlig Revision, der nærmere er beskrevet i henholdsvis SOR 6 (version 2.0) og SOR 7 (version 2.0) med de hertil knyttede plantemaer og rotationsmuligheder. I overensstemmelse med standarderne har vi ved udførelse af juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision anvendt en væsentlighedsvurdering.

Revisionen har omfattet en vurdering af økonomistyringen, sparsommelighed, produktivitet og effektivitet, herunder om foreningens ledelse har taget skyldige økonomiske hensyn ved midlernes forvaltning, samt at ledelsen efterlever gældende love og regler.

Vurderingerne er blandt andet baseret på den administrative tilrettelæggelse af opgavevaretagelsen, de økonomiske dispositioner, der er foretaget, analyser og sammenligninger af indtægts- og omkostningsposter, nøgletal, budgetafvigelser, budgetforudsætninger, målfastsættelse og -opfyldelse, usædvanlige tendenser i udviklingen samt løbende styringsprocesser.

Det er foreningens ledelse, der har ansvaret for at planlægge og styre foreningens aktiviteter og herved sikre, at foreningens ressourcer, herunder statstilskuddet, anvendes på en økonomisk forsvarlig måde.

Ledelsen afholder løbende møder, hvor aktiviteter og opgaver planlægges og prioriteres ud fra foreningens politikker og overordnede mål og strategier, ligesom ledelsen løbende gennemgår og overvåger den økonomiske udvikling.

Det er sammenfattende vores opfattelse, at foreningen har en hensigtsmæssig og forsvarlig administration med fokus på økonomistyring og regeloverholdelse.

4.1. Økonomistyring og intern økonomirapportering

Vi har foretaget en gennemgang og vurdering af den af ledelsen tilrettelagte økonomistyring.

Foreningen følger i samarbejde med Deutsches Generalsekretariat, der varetager tilskudsforhandlingerne med den tyske stat, en nøje fastlagt budgetprocedure, der blandt andet indebærer en løbende driftsstyring på baggrund af fastlagte budgetter og løbende budgetopfølgning. Ledelse og bogholderi foretager løbende kontrol.

Ledelsen afholder løbende møder, hvor aktiviteter og opgaver planlægges og prioriteres ud fra foreningens politikker og overordnede mål og strategier, ligesom ledelsen løbende gennemgår og overvåger den økonomiske udvikling.

Det er sammenfattende vores opfattelse, at foreningen har en hensigtsmæssig og forsvarlig administration med fokus på økonomistyring og regeloverholdelse.

4.2. Sparsommelighed

Vi har i forbindelse med vor revision stikprøvevis vurderet, om foreningens dispositioner er i overensstemmelse med de almindelige normer for, hvad der under hensyntagen til foreningens art og størrelse kræves af en hensigtsmæssig og sparsommelig forvaltning af offentlige midler, herunder hvorvidt goder og tjenesteydelser er erhvervet på en økonomisk hensigtsmæssig måde under hensyn til pris, kvalitet, kvantitet osv.

Der foreligger ikke skriftligt dokumenterede beskrivelser af krav til analyser af indkøbspriser og kvalitet m.m., men vi har fået oplyst, at det personale, der disponerer indkøb, med passende regelmæssighed foretager sammenligninger af indkøbspriser og kvalitet m.m. med alternative leverandører af væsentlige varer og ydelser. Disse oplysninger benyttes i forbindelse med prisforhandlinger med leverandører, men sammenligninger dokumenteres ikke.

Vi har ved revisionen stikprøvevist anmodet om dokumentation for, at der er indhentet flere tilbud på større investeringer og reparationer. Vi har modtaget dokumentation for, at der er blevet indhentet flere tilbud og foretaget sammenligning i forbindelse med køb.

Verband Deutscher Büchereien Nordschleswigs ledelse har generelt fokus på omkostninger, herunder muligheder for at købe billigere og mere effektivt ind, under hensyn til pris, kvalitet og kvantitet.

Vi har ikke fundet grundlag for at vurdere, at foreningen ikke har været sparsommelig.

4.3. Produktivitet

Produktivitet vedrører forholdet mellem anvendelsen af ressourcer og produktionens omfang.

Vi har fået oplyst i 2023, at der i hoved- og afdelingsbibliotekerne har været afholdt arrangementer og aktiviteter på et lavere niveau end tidligere sidste år. De afholdte arrangementer/aktiviteter var bl.a. udstillinger, litteratur, kabaret, musik, film og forelæsninger, foredrag, debataftener etc. Der er afholdt 341 fysiske og 2 virtuelle arrangementer, hvor der var 6.900 deltager i alt. I 2022 var der afholdt 384 arrangementer med i alt 6.600 besøgende. Der er for hver afdeling udarbejdet en oversigt over afholdte arrangementer og aktiviteter. Vi anbefaler, at der også fremadrettet laves lister over afholdte arrangementer og aktiviteter i forhold til forvaltningsrevisionen.

Vi har fået oplyst, at der i alt er blevet registreret ca. 208.100 fysiske udlån i 2023 mod ca. 203.700 udlån i 2022. Der har således været en samlet stigning i de fysiske udlån på 2 %. Stigningen skyldes især, at der igen i år været en positiv udvikling i brugen af digitale medier, som foreningen tilbyder.

Antallet af aktive læsere er oplyst til 5.039 i 2023 sammenlignet med 4.878 i 2022.

Personalemæssigt er der ikke sket væsentlige ændringer. Det fastansatte personale er næsten uændret i forhold til 2022.

Vi er sammenfattende ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at forvaltningen på dette område ikke er varetaget forsvarligt.

4.4. Effektivitet

Vurderingen af effektiviteten omfatter en stillingtagen til, hvorvidt biblioteket når sine mål, herunder kvalitative set i forhold til de anvendte ressourcer.

Der foreligger ikke en egentlig rapportering om bibliotekets effektivitet. Biblioteket har dog sammenlignet sine udlån pr. indbygger (medlemmer af det tyske mindretal) med landsgennemsnittet. Vi har fået oplyst, at der i gennemsnit er 13,8 udlån pr. medlem af det tyske mindretal. I forhold til danske folkebiblioteker er gennemsnittet 3,9 pr. indbygger.

Derudover sammenligner biblioteket udlån pr. personaleårsværk med danske folkebiblioteker. Biblioteket har oplyst, at de i 2023 foretog 14.866 udlån pr. personaleårsværk mod 5.734 udlån pr. personaleårsværk i gennemsnit i Danmark.

Ud fra ovenstående ligger biblioteket pænt i denne sammenligning.

4.5. Planlægning af juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Vores revision har taget udgangspunkt i nedenstående rotationsplan:

Område	Senest udført	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Juridisk kritisk revision</i>						
Gennemførelse af indkøb	2022	☒	☒	☒	☒	☒
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner	2022	☒	☒	☒	☒	☒
<i>Forvaltningsrevision</i>						
Aktivitets- og ressourcestyring	2022	☒	☒	☒	☒	☒
Mål- og resultatstyring	2022	☒	☒	☒	☒	☒
Styring af offentlige indkøb	2022	☒	☒	☒	☒	☒

Herudover har vi i forbindelse med vores revision, og de drøftelser, vi har med foreningens ledelse, løbende opmærksomhed på, at der i foreningens disponeringer er fokus på formål og virke samt overholdelse af gældende regler.

Opfølgning på plantemaer revideret de seneste 4 år:

Juridisk-kritisk revision

2019:

Juridisk-kritisk revision er foretaget på områderne, Løn og ansættelsesmæssige dispositioner og Gennemførelse af Indkøb.

2020:

Juridisk-kritisk revision er foretaget på områderne, Løn og ansættelsesmæssige dispositioner og Gennemførelse af Indkøb.

2021:

Juridisk-kritisk revision er foretaget på områderne, Løn og ansættelsesmæssige dispositioner og Gennemførelse af Indkøb.

2022:

Juridisk-kritisk revision er foretaget på områderne, Løn og ansættelsesmæssige dispositioner og Gennemførelse af Indkøb.

Revision af ovenstående tidligere år har ikke givet anledning til bemærkninger.

Forvaltningsrevision

2019:

Forvaltningsrevision er foretaget på områderne, Aktivitets- og ressourcestyring, Mål- og resultatstyring og Styring af offentlige indkøb.

2020:

Forvaltningsrevision er foretaget på områderne, Aktivitets- og ressourcestyring, Mål- og resultatstyring og Styring af offentlige indkøb.

2021:

Forvaltningsrevision er foretaget på områderne, Aktivitets- og ressourcestyring, Mål- og resultatstyring og Styring af offentlige indkøb.

2022:

Forvaltningsrevision er foretaget på områderne, Aktivitets- og ressourcestyring, Mål- og resultatstyring og Styring af offentlige indkøb.

Revision af ovenstående tidligere år har ikke givet anledning til bemærkninger.

5. Formalia

Ledelsesansvar

Vi er ikke i forbindelse med vores revision blevet bekendt med handlinger eller undladelser, hvor der efter vores opfattelse er en begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar.

Pligt til at føre bøger mv.

Vi har under vores revision påset, at der er udarbejdet generalforsamlingsreferat, og at bestyrelsen har underskrevet revisionsprotokollen.

6. Assistance og rådgivning

Assistance og rådgivning

Ud over revision af regnskabet har vi udført følgende opgaver:

- Regnskabsmæssig assistance ved opstilling af årsregnskabet

7. Revisors uafhængighedserklæring mv.

Undertegnede erklærer:

at vi opfylder de i lovgivningen indeholdte uafhængighedsbetingelser, og
at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Haderslev, den 10. april 2024

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Kenneth Albert
Statsautoriseret revisor

Aabenraa, den 10. april 2024

_____
Asmus Peter Asmussen
Formand

_____
Marieke Heimburger
Næstformand

_____
Sabina Wittkop-Hansen

_____
Jens Knoke

_____
Christa Kath

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Christa Elke Kath

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: 5a537859-7069-4487-80a3-587ed635335e

IP: 178.162.xxx.xxx

2024-04-10 13:36:48 UTC

Marieke Heimburger

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: e9c8bebc-bc9a-4480-8bcd-aefc4e95d064

IP: 80.62.xxx.xxx

2024-04-10 15:53:38 UTC

Jens Udo Knoke

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: c9c4447d-6a12-4106-bae1-53c2679bbd8f

IP: 85.203.xxx.xxx

2024-04-10 16:47:26 UTC

Asmus Peter Asmussen

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: 1d205f7f-34d4-4fd7-90c3-59db7e1103e6

IP: 37.96.xxx.xxx

2024-04-12 14:27:42 UTC

Sabina Marijke Wittkop-Hansen

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: c8cdf52b-93aa-4779-b0d9-38a0274d744e

IP: 78.157.xxx.xxx

2024-04-16 20:00:05 UTC

Kenneth Vadum Albert

BDO STATSATORISERET REVISIONSAKTIESELSKAB CVR: 20222670

Statsautoriseret revisor

Serienummer: 3f923aad-5a5f-4ac2-9fd1-08276bd5443b

IP: 77.243.xxx.xxx

2024-04-17 05:24:02 UTC

Penneo dokumentnøgle: FF6C4-16VDF-QDZQ7-PBOLL-03GGT-2XUOF

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstempelt med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i denne PDF, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan kan du sikre, at dokumentet er originalt

Dette dokument er beskyttet med et Adobe CDS certifikat. Når du åbner dokumentet

i Adobe Reader, kan du se, at dokumentet er certificeret af **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette er din garanti for, at indholdet af dokumentet er uændret.

Du har mulighed for at efterprøve de kryptografiske signeringsbeviser indlejret i dokumentet ved at anvende Penneos validator på følgende websted: **https://penneo.com/validator**